

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินผลโครงการแก้ไขปัญหานี้่นอกระบบใน
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวนิยมล ยาวินัง

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.มยุรี อนุมานราชชน ประชานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ

อาจารย์ ดร. ปรีชา เจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเป็นหนี้นอกระบบ 2) วิเคราะห์ถึงระดับประสิทธิผลของโครงการฯ 3) วิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการตามโครงการฯ และ 4) ระบุปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานโครงการฯ ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย คณะผู้เจรจาหนี้อำเภอดอยสะเก็ด จำนวน 9 คน ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ และสมาชิกโครงการฯ จำนวน 174 คน ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบไว้ที่ 0.05

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสถานะหนี้นอกระบบ ได้แก่ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้ รายจ่าย และค่านิยมในการใช้ชีวิตประจำวัน

2. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโครงการฯ

2.1 จากข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ การดำเนินงานโครงการฯ มีประสิทธิผลในด้านการลดเงินต้น ลดดอกเบี้ย หรือลดทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ทำให้มีการโอนหนี้เข้าสู่ในระบบ และสมาชิกโครงการฯ มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง

2.2 ปัจจัยการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการฯ ได้แก่ ทีมงาน วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ดำเนินการ และการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และค่านิยมในการดำเนินชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโครงการด้วย

2.3 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินโครงการฯ ที่สำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาที่เกิดจากด้านเจ้าหนี้และลูกหนี้ คือ ลูกหนี้มีความเกรงใจและเกรงกลัวเจ้าหนี้จึงไม่กล้าเปิดเผยข้อมูล เจ้าหนี้ไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ขาดเอกสารเงินกู้ที่จะนำไปใช้ดำเนินการกับเจ้าหนี้ สัญญาเงินกู้ไม่ตรงกับความป็นจริงและไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยเฉพาะในเรื่องของอัตราดอกเบี้ย ลูกหนี้บางรายเข้าใจผิดในหลักการแก้ไขปัญหา และข้อมูลการลงทะเบียนขาดความน่าเชื่อถือ 2) ปัญหาที่เกิดจากปัจจัยการดำเนินงาน ได้แก่ ทีมงาน วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ ระยะเวลา และการประชาสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียด คือ ก) ด้านทีมงาน พบว่าคณะผู้เจรจาหนี้ไม่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน มีภาระงานประจำขณะที่การมอบหมายงานด้านการแก้ไขปัญหานี้นอกกระบวนการเป็นงานเฉพาะกิจที่ต้องใช้เวลาและความรู้หลาย ๆ ด้านในการจัดการ ข) ด้านวิธีการดำเนินงาน พบว่าวิธีการดำเนินงานไม่ชัดเจนและไม่เอื้อต่อการบริหารงาน โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ในการรับโอนหนี้ไปสู่ในระบบซึ่งมีมากและเคร่งครัดเกินไป ค) ด้านงบประมาณ พบว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่สอดคล้องกับช่วงเวลาดำเนินโครงการ ง) ด้านระยะเวลา พบว่าระยะเวลาไม่เหมาะสมโดยระยะเวลาในการรับลงทะเบียนปัญหาและระยะเวลาในการแก้ไขปัญหามีระยะห่างกันมาก อีกทั้งระยะเวลาในการเจรจาหนี้ค่อนข้างสั้นและจำกัด และ จ) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

Independent Study Title An Evaluation of the Non-formal Debt Solution Project in Doi Saket District, Chiang Mai Province

Author Ms.Niyamon Yawinang

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr.Mayuree Anumanrajadhon Chairperson

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Member

Lecturer Dr.Preecha Jengjalearn Member

ABSTRACT

The objectives of this study are 1) to analyze factors generating informal debts of the people in Doi Saket district, Chiang Mai province; 2) to evaluate the effectiveness of the non-formal debt solution project in Doi Saket district, Chiang Mai province; 3) to identify factors affecting the effectiveness of the project; and 4) to indicate the problems and obstacles of the project management. The informants of this study, composed of 9 persons in a committee being in charge of the debt solution in Doi Saket district, gave interviews while 174 project members answered the questionnaires. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi – square at 0.05 significance level.

The findings were as follows:

1. Factors generating informal debts of the people in Doi Saket district were sex, education, occupation, income, expense and value of their lifestyle.
2. For the effectiveness of the project, analyzed by either the qualitative or quantitative data, the project was moderately successful in terms of a decrease in either debt or interest or both or transfer of informal debt to the official system. In addition, the project members were satisfied at a medium level.
3. Factors relating to the effectiveness were: teamwork, project management, budget, duration of time, office and public relations. With regard to personal factors, sex, age, marital status, education, occupation, income, and value of lifestyle were all important.

4. In terms of the important problems and obstacles of the project, firstly, it was the debtors-creditor problem: the debtors did not dare to reveal the evidence of their debt; the creditors did not cooperate to the debt solution committee; the debtors did not possess the debt document in order to take legal action against the creditors; the contract was not compatible with the actual deed and the interest was higher than the legal rate and the data of the project members were not reliable; secondly, the teamwork of the non-formal debt solution committee was not clearly assigned. This special project workload needed much time and many fields of knowledge while the project officers possessed a lot of routine work. The project was not well designed and suitable to manage; the project budget was allocated at the unsuitable time of the management. The duration of the problem registration was very long from the time of the problemsolving. In addition to the duration of the debt solution process was rather limited project. Finally, the public relations did not clearly inform people regarding details of the debt solution and did not cover all aspects of the project.